

Slavec.

Minula je zima; solnce gorkeje sije, narava je dobila praznično obleko. Ponižna vijolica saméva s svojim prijetnim duhom v prijaznem gaji. Vse je zeleno; vse cvetè; vse se veseli krasne narave. Žuželke letajo od cvetice do cvetice nabiraje si sladšic. Ljube ptičice so se zopet k nam vrnil in nam kratek čas delajo s svojim prijetnim petjem gnjezdica si delajoč. Tudi mili pevec slavec se je vrnil k nam, ter nam iz bližnjega grma prepeva.

Preljuba mladina! Ker je slavec prvi pevec med pevci in človeka, rekel bi, s svojim milim petjem očara, naj ti danes o tem zalem ptičku nekoliko več povem.

Slavec (*Lusciola luscinia*) je ptica ščinkovčeve velikosti; dolg je kacic 15 centimetrov. Droben je in rujavkasto sive barve; pod trebuhom je pa bolj jasno sivkast; rep ima rujav, a noge zamoklo poltne. Slavec ima mil v srce segajoč, doneč glas. Časi skoro vso noč prepeva, in človeku, sedečemo v njegovej bližini, prinaša prekrasne melodije. Slavec svoj glas vedno izpreminja; zdaj glasno in hitro gostolj, zdaj zopet tiho in milo razvija svoje pesni. Slavni natoroznanec Bechstein slavčevo petje tolmači ovako:

Tiuu, tiuu, tiuu, tiuu
 Špe tiu tokua,
 Tio, tio, tio, tio
 Kuutiü, kuutiü, kuutiü, kuutiü,
 Tskuo, tskuo, tskuo, tskuo —
 Tsü, tsü, tsü, tsü, tsü, tsü, tsü, tsü, tsü, tsü,
 Knoror tiu. Tskuo pipitskuisi
 Tso, tso, tso, tso, tso, tso, tso, tso, tso, tso, tso,
 tsirrhading!
 Tsisi si tosi si si si si si si si
 Tsorre tsorre tsorre tsorrebi
 Tsatn, tsatn, tsatn, tsatn, tsatn, tsatn, tsatn, tsatn, tsi
 Dlo dlo dlo dlo dlo dlo dlo dlo
 Kuioo trrrrrrrret
 Lu lu lu li li li li li li li
 Kuioo didl li lulyli
 Ha guur, guur, kui kuio!
 Kuio kuui kuui kuui kui kui kui kui
 Ghi, ghi, ghi,
 Gholl gholl gholl ghia hudndoi
 Kui kui horr ha dia dia dillhi!
 Hee, hee, hee, hee, hee, hee, hee, hee, hee, hee, hee, hee, hee, hee, hee,
 Tuarrho hostehoi
 Kuia kuia kuia kuia kuia kuia kuia kuiati;
 Kui kui kui io io io io io io io io kui
 Lu lyle lolo didi io kuia
 Higuai guai guay guai guai guai guai guai kuior tsio tsioipi.

Slavec se živi ob žužélkah in prebiva malo ne po vsej Evropi; ipak se ne dobi v vsakem kraji. V gorenje savinskeje dolini nijsem cela tri leta videl slavca, niti sem slišal njegovega presladkega petja. Slavec je neutrudljiv pevec ter poje, kakor bi rekel naš Preširen: „od zôre do mraka, od mraka do dné.“ Gnezdo si naredi navadno v kakej goščavi blizu tal. V naše kraje pride meseca malega travna in v jeseni se zopet self od nas v gorkejše kraje. Po mestih najdemo slavca skoro v vsakej drugej ali tretjej hiši, kjer

živi k večem po 8 let v sužnosti. V hrano mu dajejo mravljinja jajca. Kadar v jeseni selilne ptice odhajajo v gorkejšje kraje, zapazimo tudi pri slaven v kletki nekako nemirnost. Plaho frfetá sem ter tja, ter kaže, da ima tudi on prirojen nagon k popotovanju. Zatorej pustimo ubogim pticam ljubo svobodo!

Anton Leban-Mozirski.

Junij in njegova roža.

(Obraz iz narave.)

Zdaj pa le na prosto, dragi moji! — Nastopil je pisani junij, okinčan z mnogobrojnimi in prelepimi cveticami, polhen sladkosti in veselja! A brzo, brzo, vi meščani; kajti kmalu pride kosec s svojim ostrim orožjem ter pokosí vse, zeleno in višnjava, rumeno in rudeče, travo in cvetice, male in velike. Vse, vse naše veselje pade pod ostro koso; niti jednej ne prizanese! Dela, kakor ona strašna smrtna kosa, ki kosí mlade in stare, bogate in ubožne, kneze in berače, kakor jej pride pod roko.

Užé se poslavlja lehka pomlad od nas in se umika resnemu, vročemu poletju. Kakor solzíce pri slovesu, takó visé rosne kapljice na cveticah in nekako mehkeje, rekel bi, tožeče se glasi kosova pesen.

Tako je v našem življenji. Lehko in hitro kakor sladke sanje izgine vesela pomlad našega življenja in jedva se probudimo, užé stojimo na zoréčem žitnem polji.

Starodavna navada je, da o času, ko se solnce obrne in vzame pomladi gospodstvo, da je izroči poletju, zažgemo kres, veselimo se in rajamo. V gorah si poiščejo ljudje najvišji hrib, napravijo gromado, ter jo zažgó, da sveti daleč okoli po deželi. Ta navada — kdaj je nastala in kaj pomeni — ima mnogo različnih tolmačev. A kaj si bomo mislili mi pri tacih gorečih ognjih? Kaj, ko bi bili vrhovi gorá darilniki, na katerih puhté darovi, ki je prinašamo Gospodu v zahvalo za toliko dobroto, da nam je dal doživeti začetek veselega poletja.

Kdor stoji sam na pragu iz jedne dóbe svojega življenja v drugo ter stopi iz mladosti v zrelejšo starost, ta naj tudi v svojem srci zažgé kres; kajti ravno zdaj mora Gospodu življenja prinesiti dar zahvale in prošnje.

Zažgimo tudi mi kres in sicer kres v svojem srci, naložimo na ogenj vse stare grehe in razvade, da pogorí vsa grdoba, ter sklenimo hoditi po jedino pravem poti. Iz pepela požene kal čednosti in veselili se bomo njenih plodov.

A dosti o tem. Idimo zdaj nabirat cvetic. Ali jo vidite kraljico cvetic! To hočemo denes dostojno počestiti.

Roža ali vrtnica je kraljica v kraljestvu cvetic. In tega imena ne nosi po nevrednem. Plemenito, polna miline in ljubeznjivosti gleda s svojega prestola na podložnice. Lepo svetlo ima obleko in šapelj iz samih demantov, ki padajo vsak dan vnovič iz nebes, da nakítijo vsako jutro njeno čelo. Dobrovoljno in ljubeznjivo deli prijetno vonjavo vsem, ki se jej bližajo. A gorjé mu, kdor se upa nevredno stegniti roko po njej in se je dotakniti, kakor da bi bila priprosta, navadna cvetica. Straža z ostrimi sulicami jo obdaja in varuje pred sovražnimi napadi ter rani vsacega, kdor se jej predrzno bliža.

Roža je posebne lepote med cveticami; zatorej se ne imenuje po nevrednem lepoticica vseh rastlin, dovršena vonjava, biser v trnjevej posodi,